

# المجوعتان الهكسيت فلا حكام الدينسيت

عبادات بدنیه ومالیه به دائر مسائل حاویدر



أثر

السید احمد زهدی



فتوا خانہ نك نظر تدقیقندن كچورلد كد نصكره معارف نظارتك  
رخصتنامه رسمیسيله طبع اولمش و هر حقى صاحب اثره  
عائد بولمشدر



در سعادت

( مطبعة عثمانیه )

۱۳۱۱

المجموعة الزهدية  
في الاحكام الدينية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حد وثنای لایحسا ذات اجل واعلاسی اشباه ونظا یردن منزہ  
اولان ربمز واجب الوجود مطلق ومعبود بالحق حضر تدرینه  
مخصوصدرکه زبده الحقایق اولان نوع انسانی جوهره نیره عقل  
ایله ممتاز واکتجال علم وعمل ایله تنویر ابصار ایدنلری بدایه  
ونهایه ده کنز لایفناى عنایات وتجلیات ربانیه سندن انتشار ایدن درر  
غرر سعادتله سرافراز بیورمشدر . جلّ جلاله وعم نواله .  
صلوات وتجلیات زا که حیب محترم خدای متعال ومحرم حر مسرای  
ازل ولایزال اولان پیغمبر شفاعت پرور من محمد المصطفی  
حضر تدرینه احرا درکه جانب جلیل جناب اقدسدن عبادالله مبلّغ  
دین مبین وبر نهج مختار رده مختار ایله وقایه وهدایه منزہ کافی  
واضع شرع متین اولمشدر . صلی الله تعالی علیه وسلم .

تعظیبات و تسلیمات کافیہ انجم تابان ہدایت اولان آل واصحاب  
 کرامت مآب حضراتہ الیقدرکہ جہاد اکبر واصغر دہ اہتمام  
 نامدن صگرہ اجتہاد اصول و فروع اسلامیہ بہ بدل مساعیء مالا کلام  
 و تحریک اقدام اقدام ایلہ اعلام شریعت غرابی اعلا و احکام  
 ایشلردر . رضوان اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین .

رونق بخش اریکہ معالی پیرایہ سلطنت . شرف افزای مقام عظمت  
 اتسام خلافت . حامی اعظم دین و دولت . ظل ظلیل رب عزت .  
 وکیل نبی صاحب شریعت . ولی نعمت بی متمن شہریار  
 مکارم خصلت . شہنشاہ عادل . بی معادل و بی مدانی . غازی سلطان  
 ﴿بشمیر﴾ خان تانی . خلد اللہ سلطنتہ و خلافتہ الی آخر الدوران .

اقدام حضرت تیرینک مغبوط اعصار و ازمان اولان عصر عالیء  
 ملوکانہ لرندہ انوار انواع قون و معرفت آنا فنا انارہ دائرہ ترقی  
 و وسعت ایشکدہ اولدینی کبی ذات قدسیت صفات خلافتناہیلرینک  
 من عند اللہ متصف و مجبول بیورلدقلری کمال تقوای دیانت احتوای  
 ملوکانہ لری اقتضای عالیسنجہ ممالک محروسہ شاہانہ لرینک ہر جہتہ  
 علوم دینیہ نک دخی تمام انتشار و تعمی بالخاصہ مطلوب معالی . صحوب  
 شہنشاہلری اولہ رق بو یولدہ صرف اولہ جق مساعیء خالصانہ نک  
 افکار کرامت آثار تاجداریلرینہ اک موافق اولہ جق خصوصاً تندن  
 اولدینی امر مسلم بولمسنہ و احکام منیفہ فقہیہ واسطہ بلاغ دین مبین  
 اولان لسان بدیع الیسان عربدہ انواع صور مکملہ دہ مضبوط  
 ومدون اولوب بلاد عثمانیہ دہ بیتشان علمای اعلامک ﴿نور اللہ  
 تعالیٰ . مضاجعہم﴾ ہم برگزیدہ لریلہ بونلردن ترجمہ صورتیلہ

ترجحه ده دخی بك چوق مؤلفات و آثار زینت ساز ایادیء اعتبار اولمش ایسه ده اشبو مؤلفات ترکیه نك بر قسمی عسیر الضبط اولو چق قدر مطول و قسم دیگر یده بیلنمسی لازم کلان مسائلی احاطه ایده میه جك مرتبه مختصر اولقله برابر ترکیه من لسان و مکان اعتبار یله تحولات کونا گونه اوغرایه رق برایکی عصر اول یازلمش اثر لر شمدی حسن تفهمه خلل ویره جك کلمات و تعییرات متروکه دن خالی گور تمامسنه مبنی فقه شریفدن کسه نك و قوفندن مستغنی اوله میه جنی احکامی یعنی امر دینه تعلق ایدن عبادات و امر دنیا یه عائد معاملات دن بعض اقسامی حاوی و مطالعه ایده جك اخوان دینك سهولتله استفاده لرینه خدمت ایده جك یولده عباره جه ممکن اولدینی قدر تکلفدن و افاده جه تطویل و تعقید دن عاری اولوق اوزره کتب موجوده فقیهیه دن اخذ و التقاط ایله بر اثر تدوینی آرزوی خالصانه سیله مستعیناً بتوفیقه الکریم وضع خامه عجز جامیه مبادرت و حصوله کلان اشبو رساله بی ﴿المجموعه الزهدیه . فی الاحکام الدینیة﴾ اسمیله توسیمه مئارت ایلدم .

مطالعه سندن معلوم اوله جنی و جهله قدوری و درّ مختار و درر و ملتقی و حلّی و بونلرک شروح و حواشیسو و امثالی کتب معتبره اساس اتخاذا اولنه رق علم فقهک مفتی به . صحیح . اصح . احوط . اظهر . اشبه . اولان مسائلدن جمع و ترتیب ای دیلوب متعلق اولدقلری مباحث اعتبار یله متعدد کتابه و بونلرده بر خیلی ابوابه تقسیم ایله ایجابیه گوره آیات بینات و احادیث هدایت غایات . مقام استدلالده زیور سطور تسطیر و بعض مسائله ایضاحی مقتضی علل . وجهه علی وجه الاختصار ایراد و تزئیر و مسائل مضبوطه نك کمال صحتی امرنده بر گونه تردده محل قالماسق و مطالعه ای دن اخوان دین آرزو

ابتدکاری صورتده امهات کتبه مراجعتله توسیع دائره علم و یقین ایتمک ایچون ماخذ اصلیه یکان یکان ارانه و تحریر اولمش ونه قدر ساده یازلسه اصطلاحات شرعیه ایله بعض لغات . مطلقا توضیحه محتاج اولدقلرندن آنلر کده . مشتمل اولدقلری معانی . ذیل صحیفده بیان قلمشدر .

﴿مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ﴾ حدیث شریفنک متضمن اولدینی خیر جزیه مظهر اولان ذوات فحامک مؤلفات جلیله لرندن الك الزم اولان اقسام مهمه سنی صره سیله علی طریق الایجاز جمع و ثمره دلالت . اجرینه نائلیتی اخص آمال اتخاذ ایله تثبت ایلدیکم اشبو امر جسم . استطاعت کلیه یه موقوف و بوبابده هر جهته یضاعه سزلکم معلوم و معروف ایسه ده خلوص نیته مقرون و معطوف بولنان اعمال و مساعیده مددرس کافی و وافی اولان توفیق جناب رب کریمه استنادم سببیه بعونه تعالی پذیرای حسن ختام اوله رق موقع انتشاره وضع اولنان و عبادات بدنیه و مالییه یه عائد احکامی مشتمل بولنان اشبو جزو اول مثللو بعض معاملاتدن باحث اولان جزو ناینک دخی حسن اکماله موفقیتی موفق الامور اولان خدای متعال حضرت تلیرنک الطاف و عنایات جلیله آله سندن استدعا و استرحام ایلرم .

محتویات مجموعه بوجه معروض کاملاً کتب معتبره فقهیه دن مأخوذ و منقول اولدیغندن اساس مسألجه برگونه یا ککشلق وقوع بولماسنه اعتنا ایلمش ایسه ده قلت استطاعه و سرمایه دن ناشی افاده و عبارجه بر طاق نقایص اکسک اولیه جغندن بونلرک عفوینی اماله نظر ایده جک ارباب عرفان و کالدن خاصه تمنی ایدرم .

شواتر خيروه بو عبد عاجزه الك برنجي سائق ومشوق . ولي نعمت  
 بي منت اعظمز ولي نعمت عالم اقدمز حضر تيرينك افكار مكارم  
 آثار شهنشاهليرينه موافق خدمت . امر جيلى اولغله بودولت  
 معظمه عثمانيهك باعث سعادت حال واستقبالى وعامة رعايا وبرايانك  
 كافل رفاهيت بالى اولان ذات شوكت سمات خلافتيناهليرينك كال  
 صحت وعافيتله مادام النهار والليل شرف پيراي اريكه مهابت  
 واجلال اولملىرى دعاي واجب الاداسنى كه . لسان ووجدان  
 صدق بيان مملوكانه مك ورد فاخر دائميسيدر . بوراده دخى كال  
 تعظيم وتوقير ايله تكرار على التكرار زيور زبان تذكار ايلرم .

السيد احمد زهدى  
 ابن السيد الحاج محمد رفعت  
 غفر الله ذنوبهما



## مُفْتَدِّصَةٌ

هر علمك طالبنه بیلنمی موجب بصیرت اولان مبادی اوندر \*  
 بونلرده او علمك اسمی . تعریفی . موضوعی . مأخذی . غائی .  
 واضی . مسائلی . حکمی . شرف و فضیلتی . نسبتی در .  
 شو حالده بیانی صد دنده بولندیغمز علمك اسمی فقه اولوب  
 تعریف و سائر مبادیسی بروجہ آتی ذکر اولنور شویله که : فقه  
 لغتده باب رابعدن مطلقاً بر شئی بیلوب فهم ایتمک دیمک اولوب  
 بعده باب خامسدن شریعت مطهره به علم و معرفت حاصل ایله مک  
 معناسنده استعمال اولمش و عند الاصولین ادله تفصیلده دن  
 مکتسب اوله رق احکام شرعیة فرعیة به متعلق علمه اصطلاح  
 اولمشدر \* بوکا نظراً عند الاصولین فقیه . لفظنک مجتهدده اطلاق  
 حقیقت و مسائلی حفظ ایدن مقلده اطلاق مجاز و عند الفقهاء  
 اطلاق ثانی حقیقتدر . فقه . فقها نزدنده احکام شرعیة فرعیة بی  
 کرک دلائله کرک بلا ادله حفظ ایتمک معناسنه اولوب لا اقل اوج  
 حکم شرعی فرعی بی حفظ ایدنه فقیه اطلاق اولنور . ارباب حقیقتده  
 کوره علم ایله عمل بیننی جمعدن عبارت اولدیغندن انلرک عندنده فقیه .  
 دیادن معرض و آخرته راغب و کنیدی عیوبی بصیر و عبادته

مداوم اولاندر . فقهك موضوعی یعنی كندوده أعراض ذاتیه سندن  
 بحث اولنان شی . ثبوتاً و یا سلباً عبد مكلفك فعلیدر كه بوده ایکی  
 قسم اولوب بری واجب و حرام گبی كندیسیله تكلیف و الزام  
 ثابت اولان فعلدر \* دیگری مباح و مندوب گبی كندوسیله تكلیف  
 ثابت اولمیان فعلدر . بنابراین مكلفك غیرینك فعلی علم فقهك  
 موضوعندن اولدی . اما صبی و مجنون و بهائمك اتلاف ایستدگری  
 شیرك تضمینیه اولان تكلیف آنلك فعللرینه عائد اولیوب بلکه  
 ولیریله صاحب لرینه راجع اولدیغندن بومثللو مسائل فقهیه دن  
 بحث دخی افعال مكلفیندن بحث دیمك اولغله علم فقهه داخل اولمش  
 اولور . فقهك مأخذی كتاب و سنت و اجماع امت و قیاسدر .  
 كتابدن مقصد قرآن عظیم الشان . وسندن رسول اکرم و نبی  
 محترم صلی الله تعالی علیه و سلم اقدمن حضرت تدرینك اقوال و افعال  
 شریفه و تقریرات منیفه حکمت بیانلریدر \* اصحاب گزین  
 ﴿ رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ﴾ حضرتاتك اقوال فصاحت  
 اشماللری سنت سنیه یه تابعدر . اصحاب کرام گبی مسائل دینیه ده  
 اجتهاد و اتفاق لرینه اعتماد اولنان ذوات فخامك اتحاد و اجماع لرینه  
 اجماع امت و كتاب و سنت و اجماعدن اخذ و استخراج اولنان  
 احکام دینیه یه غیری برشینی قیاس ایتمكه ﴿ قیاس فقها ﴾ دینلمشدر \*  
 برشینی قیاسده مقیس علیهمه موجود اولان علتك . مقیسه دخی  
 موجودتی معتبردر \* كتابدن اولان قیاسه اهل اصولك دلالت نص  
 بحتده ایراد ایتمش اولدق لری آیت کریمه مثال اوله بیلور كه استعیذ  
 بالله ﴿ وَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٌ ﴾ نظم جلیلی ابوینه قارشو ﴿ آف ﴾  
 دیواتر شجرت اظهارندن بزی نهی ایتمكده اولدینی حالدیه ضرب و شتم

کبی ایذا آدن اوتویتله منع و تحریم ایلمکده اولمغله ضرب و شتمک  
 حرمتی نص آیتده اولان حرمت تضجره قیاساً ثابت اولمشدر .  
 سندن اولان قیاس مثلاً نخودک بر اولچکنی ایکی اولچکه بیعک  
 حرمتی ﴿ الْحِنِطَةُ بِالْحِنِطَةِ مَثَلًا يَمْتَلِ يَدًا بِيَدٍ وَالْفَضْلُ رَبًّا ﴾  
 حدیث شریفی ایله حرمتی ثابت اولان بر صاع بغدادیه ایکی صاع  
 بغدادی بیعک حرمتیه قیاس کییدر . اجماعاً اولان قیاس . فقها  
 حضراتنک حرمت مصاهره ده و طیء حرامی و طیء حلاله یعنی  
 برکسه زنا ایتدیکی مرأه نك اناسنی نکاح ایتنک حرمتی استفراش  
 ایلدیکی جاریه سنک اناسنی نکاحک حرمتیه قیاسلری کییدر . شو  
 مسئلهده مقیس علیه کی حرمت . اجماعله ثابتدر . زیرا بوبابده  
 مخصوصاً نص اولیوب انجق نص شریف . امهات نساء حقنده دره .  
 مقیس علیه ایله مقیسده وجودی معتبر اولان علت . امثله ثلثه  
 محرره نك هر برنده موجوددر .

علم فقهك علت غائیة سی سعادت دارینه نائل اولمقدر چونکه بونک  
 اهلی دنیاده عزیز و محترم و دار عقباده متمم انواع نعم اولور .  
 علم فقهك واضعی امام اعظم حضر تلیدر . فقهك مسائلی . موضوعی  
 فعل مکلف و محمولی و جوب و ندب و اباحه و حرمت و کراهتدن  
 عبارت بولنان احکام خمسة شرعیة دن ﴿ هَذَا الْفِعْلُ وَاجِبٌ ﴾  
 او حرام او مندوب او مباح او مکروه ﴿ کبی جمله لرك بریدر .  
 فقهك حکم شرعیسی منلاطهارت و صلات و صوم . و شر و طنک  
 حصولیه تحقق و جوبی حالنده زکات و حج . مثللو عباداته دائر  
 اولان احکامی اجمالاً اولسون تعلم و تدرس ایله مک مسلمینه فرض

عین و نکاح و رضاع و طلاق و بیع و شرا و عتاق و امثالی معاملات  
عائد مسائلی ممکن مرتبه او گر نمک فرض کفایه اولمیدر .

فقهک شرف و فضیلتی . کلام و تفسیر و حدیث و اصول فقهدن  
ماعداء کافه علومک افضلی و احادیث نبویه نک ثمره و محصولی  
بولنمیدر . زیرا احادیث شریفه نک هربری او امر و نواهی بی  
مشمولدر . بنابرین امام اعظم رضی الله عنه حضرت تلمیذی قلمی

﴿ مَعْرِفَةُ النَّفْسِ مَالَهَا وَمَا عَلَيْهَا ﴾ یعنی انسان کندی نفع

و ضررینی بیلمک ایله تعریف بیورمشلردر که بوده فقهک عین

او امر و نواهی بدن عبارت اولدیغنی بیان دیمک اولور ﴿ مِنْ

يُرَدُّ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفْقَهُهُ فِي الدِّينِ ﴾ و ﴿ مَنْ نَفَقَ فِي دِينِ اللَّهِ

كَفَاهُ اللَّهُ هَمَّهُ وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ﴾ و ﴿ مَا عِنْدَ اللَّهِ

تَعَالَى أَفْضَلُ مِمَّنْ فَقَّهَ فِي الدِّينِ ﴾ و ﴿ الْفَقِيهُ الْوَاحِدُ أَشَدُّ عَلَى

الشَّيْطَانِ مِنَ الْف عَابِدٍ ﴾ و ﴿ لِكُلِّ شَيْءٍ عِمَادٌ وَعِمَادُ الدِّينِ

الْفَقَّهُ ﴾ و ﴿ أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الْفَقَّهُ ﴾ و امثالی احادیث شریفه

و دهانجه آثار . نیفه ایله علم فقهک قدر و مزیت علویه و فائده و اهمیت

مادیه و معنویه سی مثبت بولنمغله بومقامده دهاز یاده تفصیلات

اعطاسنه حاجت گوریه مامشدر .

فقهک صلاح ظاهره نسبتی . عقائد و تصوفک صلاح باطنه نسبتی

قیلندندر .

مذهب حنفی به متعلق احکام دینی عبدالله بن مسعود حضرت تلمیذینه

متصل اولان طریق ایله استنباط اولنمشدر که مذهبمذک امام

اعظمی اولان ابوحنیفه نعمان بن ثابت حماد دن و حماد ابراهیم  
نحیی دن و بوده عاقمه دن و علقمه عبدالله بن مسعود دن و عبدالله بن  
مسعود دخی ﴿رضوان الله تعالی علیهم اجمعین﴾ رسول اکرم صلی الله  
تعالی علیه وسلم اقدمز حضرت تدرندن اخذ و تلقی ایلمش لر در . امام  
ابی یوسف و امام محمد و امام زفر بن هذیل و امام حسن بن زیاد  
﴿رحمهم الله﴾ جناب امامک تلامیذیدر لر . بوسـورتده احکام  
شرعیه بی ائمه مشار الیهم درجه عالیة اجتهاد و استنباطه ایصال  
و اضعاده خارق العاده صورتده بذل مقدرت و عنایت بیورمشلر  
وائمه مذاهب ثلثه دخی کندی طریقاری اوزره باب استخراجده  
بک چوق همترلر گوسترمشلر در .

ائمه حنیفه دن امام محمد حضرت تدری علوم دینیّه ده بیک قدر کتاب  
تالیف ایتمشدر . مشار الیه . تلامیذندن بولنان امام شافعی نیک  
﴿رحمه الله تعالی﴾ والده سنی تزوج ایلمش بولندقلرندن حین  
و فاتلرنده مؤلفات و سائر متروکاتی کندوسنه انتقال ایدرک حقایق  
و دقایق احکام شرعیّه جه امام شافعی حضرت تدری تزید و قوف  
و معلومات ایلمش لر و حتی «قسم ایدر مکه فروع فقهیه ده بنم  
و قوف و اطلاع امام محمدک کتابلرینی تدقیق و مطالعه ایله مزداد  
اولدی . بناء علیه علم فقهی کسب و تحصیل ایتمک استیان ابوحنیفه نیک  
اصحابنه ملازمت و مصاحبت ایتمسون ، دیمش لر در . امام شافعی  
«ناسک کلیمی امام اعظمک عیالدر ، بیوردی یعنی امام اعظم  
حضرت تدری عباد الالهک امور دینیّه لر نده محتاج اولدقاری مسائل  
و احکامک اجتهاد و استنباطنی کشی کندی عیالک نفقه سنی التزام  
ایندیکی گبی تکفل و تمهد ایلدی دیمکدر . امام اعظم حضرت تدری



معرفة ﴿- ديه رك مناجات ودعا ايلدكده هاتقدن -﴾ يا ابا  
 حنيفة قد عرفتسا حق المعرفة وخدمتسا فاحسنت الخدمة قد  
 غفرناك ولمن اتبعك ممن كان على مذهبك الى يوم القيمة ﴿-  
 نداسي ظهور ايتمش اولديني ومدت عمر ساميلرندة يتمش بيك  
 كرمه ختم قرآن كريمه موفق اولدقلى عندالرواة متواتر ومحققدره  
 حبيب كبريا عليه اكل التحايا افندمن حضر تلى امام مشار اليه  
 حقنده ﴿آدم ويا جميع انبياي كرام عليهم الصلاة والسلام بنله  
 افتخار ايلدكاري كبي بنده امتمدن كنيه سي ابو حنيفة واسمي  
 نعمان برجل ايله افتخار ايدر مکه اول ذات : اتمك سراجي  
 حاكمنده اولوب انلى ظلمت جهل وضلالدن طريق استقامت  
 وهدايته ادخال ايده جكدر ﴿بيور مشلردر .  
 مشار اليهك بعض اصحاب عظام حضراتندن حديث شريف  
 روايتنده اتفاق عاما واردره . زيرا كندولرى سكسان تار يخنده  
 دنيايي تشريفلرندة يگرى قدر صحابي حضراتي موجود ايدي .  
 سن سنه لرى يتمشه بالغ اولديني حالده بغدادده يوز الى سنة  
 هجرية سنده سجن دنيايي تركله عازم سراي عقب اولديلر .  
 ﴿تُرْفَعُ زِينَةُ الدُّنْيَا سَنَةَ خَمْسِينَ وَمِائَةٍ﴾ حديث شريفى امام  
 مشار اليهك عظم شانته دليل اولديغى علامة ابن حجر المكي  
 ﴿الْخَيْرَاتُ الْحَسَانُ فِي تَرْجَمَةِ أَبِي حَنِيفَةَ النُّعْمَانُ﴾ نام كتابنده تخرير  
 ايتمش وبوحديث شريف امام مشار اليهك وفاته محمول اولديغى  
 شمس الائمة الكردرى بيان ايلمشدر . مشار اليه امت محمدية  
 ظلمت جهل وظنون وشكوكدن انوار علم واجتهاد ايله تخلص

وتنويره موفق بيورلمش وائمه ديني علم وكماله سابق وفائق  
 واصحاب رسول الله مدرك ولاحق اولمشدر . ذكرى آتى دعايه  
 صباح واخشام مداومت : شدائد يوم قيامتن بلطفه الجنيل  
 موجب نجات وسلامت اوله جفنى امام مشار اليه حضرت تلى  
 تبشير وبيان بيورمشدر در **سبحان الابدى الابد . سبحان**  
**الواحد الاحد . سبحان الفرد الصمد . سبحان رافع السماء بغير**  
**عمد . سبحان من بسط الارض على ماء جمده . سبحان من خالق**  
**الخلق فاحصهم عدد . سبحان من قسم الرزق ولم ينس احد .**  
**سبحان الذى لم يتخذ صاحبه ولا ولده . سبحان الذى لم يلد ولم يولد**  
**ولم يكن له كفواً احد** \* حضرت امامك رحلتلى ايامنده  
 امام شافعى حضرت تلى نيك قدمناهده مهد وجود اولملىرى قال خير  
 عد اولمشدر \*

مشاراليه امام اعظم حضرت تلى له تلاميذى بيننده بعض مسائله  
 وقوعبولمش اولان اختلاف ﴿ اختلاف ائمتى رحمة ﴾ حديث  
 شريفى دلالتيه آثار وشعار رحمت اولدبني ظاهر واختلاف هر تقدیر  
 اكثر اولور ايسه رحمت دخى اولدرجه ازید وافر اوله جنى امر  
 باهر دره امام حضرت تلى كمال احتياط وورعلرن دن ناشى كافة اصحابنه  
 خطاباً ﴿ سرك ايچون بر مسئله ده بنم ديدىگمك خلاقه بر دليل  
 ظهور ايدرسه آنكله اخذ ايدىگمك ﴾ ديو امر بيوروب  
 بعده هر بر يسى كنديسنك روايانندن برينى ترجيح صورتيه  
 ظاهراً مخالفته بولنديلر ايسه ده كافه سى قسم ايدرك ﴿ بز هيچ  
 بر مسئله ده امام اعظم حضرت تلى ندىن مروى اولملىان بر قولى

قائل اولدوق **﴿** دیمشدردر \* ائمه حنفیه نك اختلاف بیوردقلری مسائل دینه ده قنغیرینك اقوال صواب ماللریله افتا لازم اولدیغنده بین العلما عدم اتفاق رونما اولوب فقط اصح اقوال اولوق اوزره سراجیه وغیریده بروجه آتی بیان اولمشدرشویله که : مفتی . مجتهد اولمزسه اولاً علی الاطلاق یعنی امام مشارالیه کرك یالکرك بولنسون کرك دیگر لریله برابر اولسون انک قولیه افتایدرد . ثانیاً امام ثانی - که ابو یوسفدر - ثالثاً امام محمد . رابعاً امام زفر وحسن بن زیاد حضرتنك اقوالیه فتوی و یرو \* وبر مسئله ده امام اعظم بر طرفده و امام ابی یوسف و امام محمد دیگر جانبده بولنسه لر مفتی . افتاده مخیر بولنوب طرفندن هانگیسنك قولیه افتایدرایسه جائز اولور دینلدی . و امام زفر و امام حسن درجه واحده ده اعتبار ایدلدی . بعضلری طرفندن مفتی . مجتهد اولورسه ائمه مشار الیهم اقوالیدن احدهما آخره نسبتله دلیل دهاقوی اولان قولك اختیار و ترجیحی لزومی کوسترلدی \* بر مسئله ده ایکی قول مصحح بولنسه و احدهما ده لفظ تصحیح دیگرندن آکد اولمزسه قولین مذکورینك بریسله قضا و افتا جائز اوله جنفی بحر رائق ایله دیگر بعض کتب ققهیه ده تصریح و تسجیل اولمشدر . افتانك علاماتی فقهانك اککا **﴿** و به یفتی . و علیه الفتوی . و به ناخذ . و علیه الاعتماد . و علیه عمل الیوم . و علیه عمل الامه . و هو الصحیح . و هو الاصح . و اظهر . و اشبه . و اوجه و مختار . و به جرى العرف . و هو المتعارف . و به اخذ علماؤنا **﴿** و امثالی الفاظ اولدینی مضمرات

نام کتابك اوائلنده ذكر وتفصيل قلنمشدر . علامت افتا الفاظنك  
بعضى بعض آخرندن آكد واقوى اولديغندن بر مسئله ده اقوى  
اولان علامتله معنون بولسان قولك اقوال سائرله به تقدیمی اولی  
اولدینی مثلا ﴿ قوی . صحیح . اصح . اشبه . اوجه . احوط .  
اظهر . مختار ﴾ مانندی الفاظدن ﴿ و به یفتی ﴾ لفظی ﴿ و علیه  
الفتوی ﴾ دن و ﴿ اصح ﴾ لفظی ﴿ صحیح ﴾ و ﴿ احوط ﴾ تعیری  
﴿ احتیاط ﴾ مثللو کلماتدن واشباهی دخی صره سیله بر بردن آكد  
واقوى بولدینی شیخ ﴿ خیرالدین رملی ﴾ نك فتاواسنده بیان اولمش  
وارباب ترجیحندن ایکی امام صاحب مقام بیننده بر مسئله ده تعارض  
واختلاف واقع اولوبده بریسی قولنی ﴿ هو الصحیح ﴾ و دیگری  
﴿ هو الاصح ﴾ عنوانیله تقید و تزییل ایلسه صحیح اولسنده  
ایکسنگده اتفاقری حاصل و اصحیتسه انجق برینك قائل اولمش  
بولنسنندن ناشی قول صحیحی اخذ ایله آنکله عمل اولی اولدینی  
و ﴿ وجه . اوجه . احتیاط . احوط ﴾ تعیرلری دخی بوقیلدن  
ایدوگی حاجی کیرده محرر بولنمشدر . بصورتده ﴿ اصح ﴾  
و ﴿ صحیح ﴾ لفظلرینك ترجیحنده ایکی قول بولمش اولور .  
فقها یدی مراتب مشهوره اوزره اولوب کمال پاشا زاده نك وقف  
النیات نام رساله سنده مراتب مذکوره شوو جهله بیان اولنمشدر .  
طبقه اولی . مجتهد فی الشریع . که ادله اربعه دن قواعد اصولیه بی  
تأسیس و ترصین و احکام فروعیه بی استنباط و تعیین ایدن ائمه  
مذاهب . اربعه و امثالیدر . طبقه ثانیه . مجتهدین فی المذهب . که امام  
اعظم حضر تلرینك ﴿ رضی الله عنه ﴾ قواعد مؤسسسه سی اوزره  
ادله دن احکام . استخراج ایدن امام ابی یوسف و امام محمد و سائر  
اصحابیدر . ثالثاً . مجتهدین فی المسائل . که صاحب مذهب دن منصوص

اولیان مسائله انك اصول وقواعدى مقتضاسى اوزره احكام استبساط ايدوب اصولاً وفروعاً اصلاً مخالفته قادر اوليان ذوات كرامدره . بونلر امام طحاروى و خصاف و كرخى و حلوانى و سر خسى و فخر الاسلام و قاضىخان و امثاليدر . رابعاً . طبقه اصحاب تخرىج . كه اصلاً اجتهاده مقتدر اوليوب بلکه اصولى على وجه الايقان ضبط و احاطه ايله امام اعظم و اصحابى حضرت تدريكت احوال اجتهاد اشتغاللرندن ايكى وجهه محتمل اولان قول مجلى و حكم مبهمى مشار اليهك اصول رصينه سنه نظر و فروعدن امثال و نظائرينه مقايسه ايله تفصيل و ايضاحه مقتدر و موفق اولنلر اولوب بونلرده امام رازى و اقرانى ذوات كرامدره خامسنا . مقلدينن طبقه ارباب ترجيحدر . كه بونلر ابا الحسن القدورى و صاحب هدايه گي ذوات اولوب بعض مسائله ﴿ هذا اصح روايه . و هذا اولى . و هذا اوفق للناس ﴾ قوللر ايله بعض روايتلرى ديگرلرى اوزرينه تفضيل و ترجيح ايلمشلر دره سادساً . طبقه مقلدين . كه قوى و اقوى . و ضعيف و ظاهر روايت . و روايت نادره . بينلر يى تميزه قادر اولان و كتب مؤافه لرنده احوال مردوده يى اصلاً نقل و روايت ايلميان متأخريندن ارباب متون معتبره اولوب بونلرده . كنز و مختار و وقايه و مجمع . اصحابى مثللو ذوات عاليه در \* سابعاً . احوال مشروحه دن برشيئه مقتدر اوله ميان و قول ضعيفى فرق اينده ميان مقلديندر \*

﴿ در مختار و طحطاوى ورد مختار ﴾



## ﴿ برنجی کتاب ﴾

طهارت صغری و کبری بہ متعلق مسائل مخصوصہ بی مشتمل اولوب  
یدی بابہ منقسمدر

## ﴿ برنجی باب ﴾

وضوئہ دائردر

کتاب فقہیہدہ تفصیلاً بیان اولندینی اوزرہ علم فقہ . امور دینیہدن  
اولان . عبادات . معاملات . عقوبات . دن باحث اولوب بولردن .  
عبادات . قسمی استعید بالله ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا  
لِيعْبُدُونِ ﴾ نص جلیلی ایجابجه جن وانسک ما خلق لہی  
اولد یقندن دیگر ایکی قسمدن اهم اولدینی گی . عبادات . قسمندن  
بولنان . صلات . دخی استعید بالله ﴿ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ  
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ ﴾ نظم منیقی و ﴿ بِي الْإِسْلَامِ عَلَىٰ حَسْبِ  
شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَأِقَامَ الصَّلَاةَ وَأَنَاءَ الزَّكَاةَ  
وَصَوْمَ رَمَضَانَ وَحَجَّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ﴾ حدیث شریفی  
منطوق عالیسی اوزرہ بعد الایمان اول واجبات وبالاجماع افضل  
عبادات بولمغله سائر لردن مقدم اولوب فقط بونک شرائطندن بری  
بولنان طهارت ایسه صلاتک شرط خاص لازمی و ﴿ مَقَاتِحُ الصَّلَاةِ  
الظُّهُورُ وَخَرَجُهَا النَّكْبُورُ وَتَحْلِيلُهَا التَّلْسِيمُ ﴾ حدیث شریفی دلاتیلہ

مانع صلات اولان قفل حدثك من جهة الازالة مفتاحی بولندیغندن طهارتک طبعاً ووضماً صلاته تقدیمی مستحسن کورلمشدر . طهارت . لغتده باب اول و خامسدن مصدر اوله رق دنس حتی و یادنس معنویدن پاك اولمق معناسنه در . شرعاً نجاست حکمیہ اولان حدث اصغر و اکبردن یا خود نجاست حقیقیہ اولان خبثدن بدن و ثوب و مکان و اوانی و اطعمه و امثالی طاهر بولمقدرد . طهارتک سبب و جوبی طهارتسز فعلی حلال و جائز اولمیان شیئی فاعلک قصد و اراده ایلمسیدر که اول شی منسلا . صلوة . گبی فرض اولسون و یا نوافل و من مصحف . گبی فرضک غیری اولسون بونلر انجق طهارتله اجرا ای دیلور . سبب و جوب طهارتده بین العلما در میان اولنسان اقوال اربعه و بوگما متفرعه اولان اختلافات واقعهیه استنلابکی حالده مفصلانه مراجعتله بالاطراف کسب اطلاع اولنه بیله جکندن بو مختصرده تفصیلدن صرف نظر اولندی . اشباهده ذکر و بیان اولندیغی و جهله طهارت صغرا و کبرانک شرائط و جوبی طقوز اولوب بونلرک اجتماعنده شخص محدثه طهارتک و جوبی تحقق ایدر . انلرده عقل . اسلام . بلوغ . حدث . وجود مطهر ( ۱ ) . استعمال مطهره قدرت . عدم حیض . عدم نفاس . ضیق وقت . دن عبارتدر . چونکه مجنون و غیر مسلم وصبی و متطهر و فاقد ماء و تراب ( ۲ ) و استعمال مطهر دن عاجز و حائض و نفساً اولنلره وسعه و قتله طهارت واجب دگلدر .

( ۱ ) وجود مطهره کندوسيله طهارت جائز اولان صو و طوبراق گبی شیلرک موجود اولسی ( ۲ ) فاقد ماء و تراب \* صو و طوبراغی بوله میان کسه

شرائط صحتی درت اولوب بونلر امره امثال و تفریغ ذمت  
جهتدن طهارت انجق کندوسيله صحیح و حاصل اولان شیردرکه  
انلر غسل و یا مسحی واجب اولان محلی شیء مطهرک استیعاب (۱)  
واحاطه ایله مسندن و مرأده حیض و یا نفاسک مفقود اولسندن  
وانسای طهارتده طاهر حقنده مطلق و معذور حقنده مابه العذرک  
غیری بر ناقص بولنم مسندن عبارتدره حقی اولیه که مرأده حیض  
و نفاسک انتقاسی توجه خطاب جهتیه شرائط وجودن و ادای  
واجب اعتباریه شرائط صحتدن عد ایدلمشدر . طهارتک صفتی  
فرض و یا نافله اولسون مطلقاً نماز ایچون فرض قطعی و مسی (۲)  
مصحف ایچون فرض عملی و طواف ایچون واجب و نوم ایچون  
علی قول سنت و مسی کتب شرعیده و کذب و غیبت و قهقهه  
و شعر قیچدن صکره و دها اوتوز قدر احوالده مندوب اولدینی .  
خزائن . نام کتابده مفصلاً بیان اولنمشدر .

طهارتک رکعی یعنی اجزای ماهیتی غسل و مسح و زوال نجس  
اولمق اوزره اوچدره زوال نجس نجاست مرشیده عین نجسک  
زائل اولسندن و غیر مرشیده حدث اکبرده غسل و حدث  
اصفرده غسل و مسحدن عبارتدره . طهارتک آلی . ماء و تراب  
طاهر و امثالیدر ﴿ در مختار و ابن عابدین و طحطاوی ﴾ . دلیلی  
استعید بالله ﴿ یا ایها الذین امنوا اذا قمتم الى الصلوة ﴾ الی آخره  
آیت جایله سیدره . « معنای شریفی ای ایمان شرعی ایله متصف اولان

(۱) استیعاب . قابلامق (۲) مس . یا بشمق